

Datça Azganlı tarafında yap işlet devret modeliyle hayli büyük bir yat limanı yapılıyor! Biliyorsunuz, bu inşaat kaçaktı. Ruhsat alınmadan kazılar yapıldı, inşaatla başladı. Yerel yönetimi ve yurttaşlarıyla hep beraber karşı durduk, görüşlerimizi açıkladık, suç duyurularında bulunduk. Uzunca bir süre yapım faaliyetlerini durdurmayı sağladık. Görüşlerimiz kısmen dikkate alındı. Şimdi Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ÇED Onayı verildi! Tıpkı Erzincan'da İliç Altın madenine verdikleri ÇED Onayındaki gibi zararları bilinerek verildi bu karar.. Elbette bu kararı kabul etmeyeceğiz, her türlü meşru yoldan karşı çıkacağız..

Seçilen inşaat alanı şehrin ortasında. Kentin tek yeşil alanı Kentpark'ın, İlica Göletinin burnunun dibi. Denize girdiğimiz Taşlık Plajının önü. Bu kaçak inşaat başlamadan denizdeki balıkları ile bilinen avlak bölgemiz. Az ötesinde mevcut atık-su bertaraf tesisleri var. Doğal ve arkeolojik sit alanlarının hemen yanı. İnşaat alanı içinde korunması gereken Kral Mezarları yok olma tehdidi altında. Topan Ada yok oldu. Bir kilometreyi yakın sahil şeridi binlerce kamyon taşla-toprakla dolduruluyor. Şehrin içinde taşla yüklü kamyonların trafiği tehlike saçacak. Datça'nın deprem bölgesi olduğu unutulmuş, doldurulmuş kıyının üstünde yayaların, araçların gezdiği depremde çökme tehlikesi olan rıhtımlar yapılacak! Deniz dibinde suyu ve havayı temizleyen, Akdenizi korumak için imza koyduğumuz Barcelona Sözleşmesine göre kesinlikle korunması gereken deniz çayırları ve aralarında yine aynı sözleşmeye göre korunması gereken Akdeniz fokları olmak üzere daha birçok bitki ve hayvan, denizimiz, kıyılarımız hepsi ağır tehdit altında... Limanla birlikte imar planlarına aykırı olarak yakın kıyılarda da ağır kaçak yapılaşma tehditleri var...

Zararları saymakla bitmiyor!

Bir avuç zengin için üç-beş günlük şatafatı için gerçekler ters yüz ediliyor!

Diyorlar ki, yüzer iskele sistemi yapılacak ve liman, çevreye zarar vermeyecek. Peki doğru mu? Hayır değil: denizin altında bu yüzer dalgakıran ve iskelelerin bağlandığı beton tonozlar için denizin dibi, rıhtımlar için kıyıları kazılacak, bozulacak, betonlanacak, bağlanan teknelerin çapaları denizin altındaki yaşamı yok edecek, teknelerin atıkları çevreye yayılacak!

Diyorlar ki, inşaat kapasitesini ve çevreye vereceğimiz zararı azalttık. Peki doğru mu? Hayır değil: Gerçek inşaat alanı tüm koyu mahvedecek kadar büyük. Tekne bağlama kapasitesini beşyüzlü, altıyüzlü rakamlardan 270'e düşürdük diyorlar ama kapasiteyi azalttık dedikleri çekek alanı bile 80 tekne kapasiteli. Korunması gereken Datça'nın merkezinde adeta kocaman bir tersane yapıyorlar. Aslında hazırladıkları proje dosyasında yat limanının deniz alanının boyutundan da anlaşılacağı üzere beşyüz-altıyüz tekne kapasitesinde bir yat limanı olduğu gerçeğini de saklayamıyorlar! Bu ağır kapasite, deniz ve kıyı ekosistemine zararlı!

Diyorlar ki, bu yat limanı turizmi geliştirecek yeni iş alanları yaratacak. Peki doğru mu? Hayır değil: Yat limanında hepi-topu 50-60 insan çalışacak. Tıpkı Kalamış'ta, Göcek'te, Bodrum'da önceki birçok örnekte olduğu gibi o işçiler bile muhtemelen dışarıdan getirilecek. Gelen turistler, oteli-çarşısı-restoranı liman içindeki tesislerden yararlanacak. Datçalı esnaf yine faydalanamayacak. Datçalıya, limanın çöpünü, pisliğini temizlemesi kalacak. Tıpkı Kalamış'ta, Göcek'te, Bodrum'da önceki birçok örnekte olduğu gibi Datça'nın yerlisine kapılar kapanacak. Datçalının kıyısı, denizi elinden alınmış olacak!

Diyorlarki, Yat limanı kalkınmanın sembolüdür, karşı çıkanlar Datça'nın turizmden pay almasına karşı. Doğru mu? Hayır değil: Bu büyüklükte bir Yat Limanı, doğal ve kültürel güzelliklerimizi heba edecek. Dolayısıyla gelecek yatçıların da giderek daha el değmemiş, daha doğal, daha bakir yerlere, başka cennetlere yelken açmasına neden olacak. Biz kaybettığımız cennetin, cehenneme dönmesiyle başa kalacağız!

Değer mi?

Yapımı sırasında 2-3 kilometre ötesindeki taş ocağından binlerce kamyon taş çıkartmak için dinamitle patlatma yapılacak. Su fakiri Datça'da belki de su yatakları, su yolları zarar görecek. Tozlar yakın çevredeki zeytinlikleri, doğal yaşamı, şehri hep olumsuz etkileyecek. Ağır kamyon trafiği belki de kazalara yol açacak!

Değer mi?

Ne çabuk unuttuk, buraların Özel Çevre Koruma Bölgesi olduğunu?

Datça – Bozburun Yarımadası'nın tamamı, Çevre Düzeni Planlarına göre bir Özel Çevre Koruma Bölgesi. Devlet, devletin çevre ile alakalı kurumları, bakanlıkları, daireleri bu bölgeyi korumak ve gelecek kuşaklara en doğal halleriyle bırakmakla yükümlü...

Nedir Özel Çevre Koruma Bölgesi?

Ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan, çevre kirlenmeleri ve bozulmalarına duyarlı toprak ve su alanlarını, biyolojik çeşitliliğin, doğal kaynakların ve bunlarla ilgili kültürel kaynakların gelecek kuşaklara ulaşmasını sağlamak üzere gerekli düzenlemelerin yapılması gereken alanlar olarak tanımlanmaktadır. (Korunan Alanlarda Yapılan Planlara Dair Yönetmelikler gereği).

Bu haliyle Datça'nın tamamı, koruma ilkesini öne alan bir planlama yaklaşımıyla korunması ve Türkiye'nin taraf olduğu koruma amaçlı uluslararası sözleşmelerin dikkate alınması gerekmektedir. Örneğin Barselona Sözleşmesine göre Akdeniz'de kıyısı olan Türkiye dahil ülkeler, mesela "deniz çayırları"na ya da nesli tükenmekte olan "Akdeniz fokları"na zarar vermeyeceklerini ve yasalarını-yönetmeliklerini bu sözleşmeye uygun olarak düzenleyeceklerini beyan etmişlerdi.

Datça Özel Çevre Koruma Bölgesini korumakla yükümlü Çevre ve Şehircilik İklim Değişikliği Bakanlığı, tıpkı 3 gün önce İliç'te çöken siyanürlü dağların olduğu altın madenine ÇED Olumlu kararı verdiği gibi, Datça Yat Limanı için de 30 Ocak'ta ÇED Olumlu kararı verdi.

Çevre ve Şehircilik İklim Değişikliği Bakanlığı, tüm kültürel ve doğal değerlerimizle birlikte yaşadığımız çevreyi korumayı hep gözden geçiriyor. Rant peşinde - inşaat peşinde koşuyor. Doğal yaşam alanlarımızı yeni satılacak-inşaat yapılacak inşaat arsaları olarak görüyor. Yaşam alanlarımızı yap-işlet-devret mantığıyla hep zenginlere peşkeş çekiyor. Yaşama değil, ölüme davet çıkarıyor.

Bir kez daha hatırlatıyoruz: projede belirtilen büyüklükte bir Yat Limanı, Topan Adayı, denizdeki balığı nasıl bitirdiyse, Datça'nın denizini de, denizdeki çayırlarını da, tehdit altındaki türlerini de, plajını da, kıyılarını da, tüm ekolojik sisteme verdiği zararlarla çocuklarımızın geleceğini de bitirecektir.

Bugüne kadar Kaçak Yat Limanına karşı çıktık. Yine karşı çıkacağız.

Boyun eğmedik, eğmeyeceğiz. Ölüme inat yaşasın hayat.

Muğla Çevre Platformu – Datça Meclisi, MUÇEP Datça 17.02.2024